

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Methodologie 2020-2024

Deel I

Inleiding en doelstellingen

Inhoudsopgave

1	Wettelijke basis.....	3
2	Structuur van het document.....	4
3	Algemene context	5
4	Het opstellings- en overlegproces.....	9
4.1	Vorbereidend werk en workshops.....	9
4.2	Officiële consultatie van de netbeheerder.....	11
4.3	Publieke consultatie.....	12
5	Oriëntaties en keuze van de reguleringswijze	13
5.1	Duur van de regulatoire periode.....	13
5.2	Beschrijving van de voornaamste reguleringswijzen.....	14
5.2.1	Price Cap.....	14
5.2.2	Revenue Cap	16
5.2.3	Cost + met incentive regulation.....	19
5.2.4	Door BRUGEL gekozen aanpak voor de tariefperiode 2020-2024.....	20
6	Doelstellingen.....	23
6.1	Input die in acht wordt genomen bij definiëring van de doelstellingen	23
6.1.1	Strategisch en operationeel plan van BRUGEL	23
6.1.2	Europees en Brussels wettelijk en reglementair kader	25
6.1.3	Richtlijnen, geformuleerd door de CEER	28
6.2	Door BRUGEL gedefinieerde doelstellingen voor de nieuwe regulatoire periode [2020-2024]	29
6.3	Vergelijking van de door BRUGEL gekozen doelstellingen	30
7	Voornaamste veranderingen.....	34

I Wettelijke basis

In het kader van de Zesde Staatshervorming werd de bevoegdheid voor de distributietarieven voor elektriciteit en gas van de Federale Staat overgedragen aan de Gewesten.

De ordonnantie van 8 mei 2014¹ heeft deze bevoegdheid vanaf 1 juli 2014 overgedragen aan BRUGEL.

In overeenstemming met artikel 9^{quater} van de elektriciteitsordonnantie zal de tariefmethodologie, bepaald door de regulator, de distributienetbeheerder in staat stellen een tariefvoorstel te bepalen, dat ter goedkeuring aan BRUGEL zal worden voorgelegd.

De methodologie werd opgesteld in naleving van de richtlijnen van de elektriciteitsordonnantie.

De procedure voor de opstelling van de tariefmethodologie was het voorwerp van een expliciete, transparante en niet-discriminerende overeenkomst met SIBELGA (de distributienetbeheerder).

Op 4 december 2019 vond het officiële overleg met de DNB plaats.

Op 16 januari 2019 vroeg BRUGEL het advies van de Raad over de tariefmethodologie.

Alle commentaren en opmerkingen werden op 14 februari 2019 aan BRUGEL overgemaakt.

---

¹ De ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegensretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2 Structuur van het document

De tariefmethodologie 2020-2024 is in 5 delen opgesplitst:

Deel 1: Inleiding en doelstellingen

- De inleiding bevat een opsomming van de doelstellingen van de tariefmethodologie en de verschillende etappes van het opstellingsproces.

Deel 2: Definities

- Het tweede deel bevat nuttige definities voor het begrip en de toepassing van de tariefmethodologie.

Deel 3: Motivaties

- De regulator heeft ervoor gekozen bepaalde elementen van de tariefmethodologie 2015-2019 te behouden, weg te laten of te wijzigen. In dit derde deel motiveert de regulator zijn keuzes met het oog op de naleving van de transparantie- en motivatieprincipes, verbonden aan administratieve besluiten.

Deel 4: Tariefmethodologie 2020-2024

- Dit vierde deel beschrijft de tariefmethodologie. De algemene structuur lijkt op die van de vorige, met uitzondering van deel 8 betreffende de incentive regulation, die werd overgebracht naar deel 3 (over het totale inkomen en de billijke marge).

Deel 5: Bijlagen

De bijlagen bevatten toelichtingen en aanvullingen bij de inhoud van de tariefmethodologie.

Opmerking: deel 3 en deel 4 zijn aparte documenten die naast elkaar moeten worden gelezen.

3 Algemene context

In overeenkomst met de artikels 9quater van de elektriciteitsordonnantie en 10bis van de gasordonnantie stellen de door de regulator opgestelde tariefmethodologieën de Brusselse DNB in staat tariefvoorstellen voor het gebruik van de distributienetten voor elektriciteit en gas op te maken, die door BRUGEL moeten worden goedgekeurd.

In september 2014 keurde BRUGEL de tariefmethodologie goed voor een periode van 5 jaar, i.e. van 2015 tot 2019. Deze tariefmethodologie is gebaseerd op het methodologische kader dat toen al bestond, in het bijzonder het Koninklijk Besluit van 2 september 2008.

Als motief voor deze beslissing drukte BRUGEL de wens uit een stabiel regulator kader en een systeem van het type *Cost+* te behouden, dat door de bevoegde overheid van toen was ingevoerd, maar met de implementatie van een incentive regulation. Dit systeem wordt behouden voor de tariefperiode 2020-2024 en samen met de incentive regulation betreffende de kosten, toegestaan tijdens deze regulatoire periode, heeft BRUGEL stimulerende maatregelen ingevoegd betreffende de prestatiedoelstellingen.

BRUGEL liet zich bij het opstellen van alle mechanismen, aanwezig in de methodologieën, leiden door de fundamentele beginselen van transparantie en niet-discriminatie.

In dit kader verbond BRUGEL zich ertoe om elk document, nuttig om de toegang van de verschillende marktactoren tot de informatie te bevorderen, binnen de kortst mogelijke termijnen te publiceren.

In het belang van de Brusselse verbruikers en van de markt is het essentieel dat er vanaf 1 januari 2020 nieuwe distributietarieven in voege treden. Rekening houdend met de termijnen, overeengekomen tussen SIBELGA en BRUGEL² of bepaald door de elektriciteits- en de gasordonnantie, zou deze tariefmethodologie ten laatste tegen einde november 2018 op punt moeten staan. Het is immers noodzakelijk een redelijke termijn te voorzien om de

---

² Overeenkomst tussen BRUGEL en SIBELGA over de methodologie 2020-2024: <https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2017/nl/Akkoord-overlegprocedure-tariefmethodologie%C3%ABn-elektriciteit-gas-voor-regulatoire-p%C3%A9riode-2020-2024.pdf>

voorgestelde methodologie voor officieel advies voor te leggen aan de Brusselse DNB en vervolgens ook ter publieke consultatie.

Er moet worden opgemerkt dat bepaalde bedenkingen niet konden worden uitgewerkt, enerzijds omdat een aantal wettelijke bepalingen nog niet integraal zijn aangenomen (bv. inzake intelligente meters) en anderzijds omdat het nieuwe uitwisselingsplatform tussen de energieleveranciers en de DNB's nog niet is opgezet.

Momenteel beschikt BRUGEL slechts over de gegevens van de eerste drie jaren van de regulatoire periode 2015 -2019. Elk jaar, tijdens de contacten met de DNB over de controle en de goedkeuring van de saldi van het vorige jaar, stelt BRUGEL tal van vragen. Deze interactie verschaft zekerheid over de gerapporteerde gegevens en vermindert ook geleidelijk de asymmetrie op het vlak van informatie tussen de regulator en de gereguleerde. We stellen vast dat het, ondanks de kwaliteit van de antwoorden van de DNB en de bereidheid om het huidige kader te verbeteren, elk jaar nodig is om dieper in te gaan op bepaalde thema's.

De laatste drie jaar werden, kort samengevat, de volgende elementen verder uitgediept:

- 1) in 2015, de verandering van het fiscaal stelsel en de onderwerping van de DNB aan vennootschapsbelasting;
- 2) de daling van de schuldenkost voor de DNB middels vervroegde terugbetaling van bepaalde leningen, mogelijk gemaakt door het gebruik van de voorbije regulatoire saldi;
- 3) het lage OLO-rendement in de loop van de regulatoire periode;
- 4) de verwerping van de volgende kosten:
  - kosten verbonden aan NRClick (2013/2014),
  - verwijlinteresten,
  - administratieve boetes,
  - onderbrekingsvergoedingen,
  - verhoging van de post federale bijdrage in het kader van de doorrekening van de transmissietarieven,
- 5) met betrekking tot de afstemming van de gegevens en de investeringsplannen: constante aanpassingen van het rapportmodel (harmonisering van de titels, investeringen in het kader van warmtekrachtkoppeling, ...);

- 6) met betrekking tot de afstemming van de gegevens en het programma betreffende de openbare dienstverplichtingen (ODV) van SIBELGA (opslag van openbare verlichting, verwerping van de verhuur van radiatoren, ...);
- 7) er is bijzondere aandacht besteed aan:
  - de informaticakosten en in het bijzonder de bijkomende kosten verbonden aan het project SMARTRIAS. Deze analyse heeft geleid tot een specifiekere aanpak voor de jaren 2018 en 2019, wat de tariefimpact voor de verbruikers beperkt,
  - de loonkosten van de DNB,
  - de bijkomende of niet-gereguleerde activiteiten betreffende de Brusselse DNB;
  - de kosten voor afgesloten verzekeringen;
  - de financiële voorzieningen;
  - de methodologie voor projectbeheer;
- 8) Wijziging in 2016 van de methodologie betreffende de volgende punten:
  - invoer van een tunnel van 10% m.b.t. incentive regulation betreffende de beheersbare kosten en analyse over de hele periode en niet over een enkel jaar,
  - invoer van drempelwaarden voor risicoloze rentevoet,
  - jaarlijkse aanpassingen van de ODV-tarieven en de toeslag, verbonden aan de vennootschapsbelasting,
  - kleine aanpassingen die het mogelijk maken tarieven voor te stellen (indien van toepassing, lagere tarieven) tijdens de regulatoire periode,
  - eenmalige tenlasteneming van de bedragen van de pensioenkapitalen, wat een structurele verlaging van deze post mogelijk maakt,
  - afschaffing progressieve tarifiering.

Deze elementen zijn opgenomen in de tariefmethodologie 2020-2024.

Het is ook aangewezen rekening te houden met de specifieke Brusselse situatie. Zowel voor gas als voor elektriciteit bestaat een aanzienlijk regulatoir saldo, wat het mogelijk maakt de tariefimpact in de loop van de volgende regulatoire periode te beperken. Om een zekere tariefstabiliteit te behouden, wil BRUGEL niet dat de historische saldi integraal aan de periode 2020-2024 worden toegewezen.

Het gebruik van de tariefsaldi over meerdere regulatoire periodes voor de afvlakking van de tarieven of voor de financiering van bepaalde projecten is te verkiezen boven het gebruik van

de volledige tariefsaldi voor een verlaging van de tarieven over een enkele periode. Het is aangewezen een drempeleffect op de stijging van de tarieven in het begin van de volgende regulatoire periode te vermijden, want dit zou geen enkel nut hebben vanuit economisch standpunt en zou een slecht signaal zijn naar de verbruikers toe.

De oriëntaties, genomen in het kader van deze methodologie, steunen met name op de artikels 36 en 37 van Europese Richtlijn 2009/72/EG³ voor wat elektriciteit betreft en artikels 40 en 41 van Richtlijn 2009/73/EG⁴ voor gas.

Het verdient te worden benadrukt dat de huidige wetgevingsvoorstellen belangrijke wijzigingen zouden kunnen aanbrengen aan de hierboven genoemde richtlijnen. De documenten onder de titel '*Clean Energy for all Europeans*' (doorgaans '*Winter package*' genoemd) bevatten een reeks maatregelen waardoor de regulator kan beschikken over elementen om de grote beleidslijnen voor de toekomst van de Europese energiesector te schetsen. Deze geven de verbruikers een actievere rol in de controle over en het beheer van zijn verbruik door de opkomst van nieuwe diensten aan te moedigen (bv. een markt met meer flexibiliteit) in de context van de energietransitie.

Naast de aspecten verbonden aan de werking van de energiemarkten (elektriciteit en gas) omvat het Europese beleid ook doelstellingen inzake energie-efficiëntie, ontwikkeling en innovatie in de productie van schone energiebronnen enz.

BRUGEL is van mening dat het regelgevende kader geleidelijk en pragmatisch moet evolueren van de ene regulatoire periode naar de andere. De tariefmethodologie moet evolueren in functie van de maturiteitsgraad, zowel van de gereguleerde als van de regulator, maar ook in functie van de kwaliteit van de informatie van de DNB en het niveau van asymmetrie van de informatie. De specifieke Brusselse context (één regulator voor één gereguleerde) stelt BRUGEL in staat een aangepast regulatoir kader te definiëren, dat rechtstreeks implementeerbaar is bij de Brusselse DNB.

---

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0072&from=NL>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0073&from=nl>

4 Het opstellings- en overlegproces

4.1 Voorbereidend werk en workshops

Om het opstellingsproces van de tariefmethodologie in goede banen te leiden, wilde BRUGEL zo snel mogelijk van start gaan.

Op 14 maart 2017 en 18 april 2017 bespraken BRUGEL en SIBELGA de verschillende thema's in verband met de methodologie 2020-2024⁵. Op basis van deze gesprekken hebben BRUGEL en SIBELGA een overeenkomst gesloten. Deze berust op de artikels 9quater van de elektriciteitsordonnantie en 10bis van de gasordonnantie, die met name het volgende voorzien:

“§1... Na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de netbeheerder, werkt Brugel de tariefmethodologie uit die deze netbeheerder moet gebruiken voor het opstellen van diens tariefvoorstel. [...]”

§ 3. De tariefmethodologie kan worden opgesteld door Brugel volgens een vastgestelde procedure van gemeenschappelijk akkoord met de distributienetbeheerder op basis van een uitdrukkelijk transparant en niet-discriminerend akkoord. ”

BRUGEL en SIBELGA hebben zich tot doel gesteld te beschikken over een voorstel voor tariefmethodologie, dat ten laatste op 30 november 2018 voor consultatie aan de DNB kan worden voorgelegd.

In juni 2017 deed BRUGEL een offerteaanvraag voor de opdracht Methodologische ondersteuning 2020 – 2024⁶.

---

⁵ Akkoord betreffende de overlegprocedure voor de tariefmethodologieën elektriciteit en gas voor de regulatoire periode 2020-2024

<https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2017/nl/Akkoord-overlegprocedure-tariefmethodologie%C3%ABn-elektriciteit-gas-voor-regulatoire-p%C3%A9riode-2020-2024.pdf>

⁶De opdracht werd gegund aan het adviesbureau PwC, dat BRUGEL heeft ondersteund bij de opstelling van deze methodologie.

Van november 2017 tot juni 2018 organiseerden BRUGEL en SIBELGA vijf werkvergaderingen⁷ rond de volgende punten⁸:

- bepaling van de doelstellingen van de tariefmethodologie;
- analyse van de parameters van de billijke marge;
- classificatie van de beheersbare en niet-beheersbare kosten;
- grote projecten;
- invoering van een efficiëntiefactor;
- periodieke en niet-periodieke tarieven;
- invoering van een capaciteitstarief;
- ...

Deze werkvergaderingen beoogden meerdere doelstellingen. De beleidslijnen van BRUGEL werden vergeleken met de verwachtingen van de DNB en bepaalde voorstellen werden aan de realiteit op het terrein getoetst. Dit herhaaldelijke proces stelt BRUGEL in staat de gemaakte keuzes objectief te motiveren.

Deze vergaderingen werden meestal gevolgd door een uitvoerend proces-verbaal⁹. Gelijklopend met deze vergaderingen heeft BRUGEL andere (technische of financiële) informatie gevraagd om bepaalde punten van deze methodologie te objectiveren.

Naast de bijkomende analyses, uitgevoerd in het kader van de opstelling van de tariefmethodologie, heeft BRUGEL zijn keuze en argumentatie ook gebaseerd op drie studies die werden uitgevoerd:

a) ¹⁰ Studie over de invoering van een capaciteitstarief in het Brussels Gewest

Het doel van deze studie was BRUGEL voldoende elementen aan te reiken om de nodige tariefbepalingen te motiveren en te nemen (in het bijzonder voor de laagspanningsafnemers). Deze studie heeft tot een reeks precieze aanbevelingen geleid.

---

⁷ Deze vergaderingen vonden plaats op 20/11/2017, 12/12/2017, 21/02/2018, 18/04/2018 en 06/06/2018.

⁸ Niet-exhaustieve lijst

⁹ Deze pv's maken deel uit van het administratieve dossier, opgesteld door BRUGEL.

¹⁰

https://www.brugel.brussels/publication/document/studies/2018/nl/PROJECT_STUDIE_26_NL_BRUGEL_TAR_CAP.pdf

b) Incentive Regulation

In het kader van deze methodologie wilde BRUGEL beschikken over een reeks relevante indicatoren om de kwaliteit van de diensten die de netbeheerder aanbiedt aan alle verbruikers en de verschillende marktactoren te kunnen opvolgen. Deze indicatoren zullen dienen als basis voor de onderhandelingen met de DNB over de invoering van financiële incentives en/of boetes.

c) In 2017 voltooide BRUGEL overigens een studie¹¹ over de ontwikkeling van een infrastructuurnet van CNG-bevoorradingspunten (aardgas onder druk).

4.2 Officiële consultatie van de netbeheerder

Op 26 november 2018 heeft de Raad van Bestuur¹² van BRUGEL het methodologievoorstel gevalideerd.

Op 29 november 2018 bezorgde BRUGEL de DNB een ontwerp van deze methodologie voor officieel overleg.

De overeenkomst BRUGEL-SIBELGA (zie hierboven) vermeldt uitdrukkelijk dat BRUGEL de ontwerpen van tariefmethodologie voor de elektriciteits- en gasdistributienetten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten laatste tegen de maand december 2018 ter consultatie moet voorleggen en dit in overeenstemming met de artikels 9quater, §3 van de elektriciteitsordonnantie en 10bis §3 van de gasordonnantie. Het formele advies van SIBELGA over de ontwerpen van methodologie moet binnen 30 kalenderdagen na de ontvangst ervan worden bezorgd.

Het formele advies van SIBELGA over de ontwerpen van methodologie werd bezorgd op 3 januari 2019.

---

¹¹

https://www.brugel.brussels/publication/document/studies/2017/nl/Studie_eigen_initiatief_23_CNG.pdf

¹² Tijdens de voorbereidende fase werden meerdere presentaties over de tariefmethodologie gegeven voor de Raad van Bestuur van BRUGEL.

4.3 Publieke consultatie

De ontwerpen van tariefmethodologieën, eventueel aangepast op basis van de door de distributienetbeheerder geformuleerde opmerkingen, zullen ter consultatie worden voorgelegd aan de Raad van Gebruikers en aan een publieke consultatie worden onderworpen gedurende minstens 30 dagen.

Op 30 januari 2019 gaf BRUGEL een presentatie voor de Raad van Gebruikers.

De ontwerpen van methodologieën werden bezorgd en gepubliceerd op 15 januari voor een consultatieperiode van 30 dagen.

Na analyse van de verschillende opmerkingen die de consultatie heeft opgeleverd, zal BRUGEL het consultatieverslag opstellen dat minstens het advies van de Raad van Gebruikers zal bevatten en het standpunt van BRUGEL over de geformuleerde opmerkingen.

Op 7 maart 2019 heeft de Raad van Bestuur van BRUGEL de methodologie 2020-2024 en het consultatieverslag goedgekeurd.

5 Oriëntaties en keuze van de reguleringswijze

Dit deel bevat om te beginnen een beknopte beschrijving van de drie bestaande tariefreguleringswijzen (*Price Caps*, *Revenue Caps* en *Cost+*) met hun voornaamste voor- en nadelen. Vervolgens beschrijft ze de reguleringswijze, gekozen door BRUGEL voor de nieuwe regulatoire periode 2020-2024.

De reguleringswijze, gekozen voor de regulatoire periode 2020-2024, sluit aan op de vorige (*Cost+*), maar met een grotere incitatieve dimensie dan de wijze die werd opgelegd voor de periode 2015-2019. Deze incitatieve dimensie werd toegevoegd omdat BRUGEL van de huidige *Cost recovery* aanpak wou evolueren naar een *Incentive-based* vergoedingsmodel. Het doel van deze evolutie is het kostenbeheer en de kwaliteit van de diensten te verbeteren.

De invoering van prestatie-indicatoren, gebaseerd op de analyse, de opvolging van de investeringsplannen en de kwaliteit van de diensten geleverd aan de Brusselse netgebruikers en de leveranciers, is bedoeld om de DNB aan te moedigen zijn controle over zijn exploitatiekosten te optimaliseren voor een bepaald kwaliteitsniveau.

5.1 Duur van de regulatoire periode

BRUGEL bepaalt een regulatoire periode van vijf jaar. Deze periode loopt van 1 januari 2019 tot 31 december 2024.

Net als voor de vorige methodologie meent BRUGEL dat een tariefperiode van vijf jaar met een zekere flexibiliteit voor aanpassingen in de loop van de periode beantwoordt aan een vraag van de meeste actoren van de sector. De effecten van de methodologieën zullen echter worden geanalyseerd tot de controle van de tariefsaldi 2024, m.a.w. in 2025.

Net als bij de vorige methodologie is BRUGEL voorstander van tarieven die tijdens de regulatoire periode van jaar tot jaar evolueren in functie van de indexering, de voorziene investeringen en andere factoren in de evolutie van de kosten en van de vergoedingen voor de geïnvesteerde kapitalen.

Dit model geniet de voorkeur van BRUGEL boven de vaststelling van eenvormige tarieven voor de periode. Met evolutieve tarieven is het immers mogelijk een drempel effect op de stijging van de tarieven bij het begin van elke periode te vermijden. Een dergelijk drempel effect zou schadelijk zijn voor de algemene prijsstabiliteit.

Als er in de loop van de volgende Brusselse legislatuur nieuwe energiebeleidslijnen worden aangenomen, zal BRUGEL hun integratie in de methodologie in de loop van de regulatoire periode evalueren.

5.2 Beschrijving van de voornaamste reguleringswijzen

Dit deel biedt een beknopte beschrijving van de drie grote bestaande tariefreguleringswijzen (*Price Cap*, *Revenue Cap* en *Cost+*) met hun voornaamste voor- en nadelen.

De huidige methodologie voorzag reeds het volgende: "*Voor de regulatoire periode 2015-2019 zal geen enkele stimulerende regulering op basis van doelstellingen effectief zijn. Wel zal BRUGEL in deze periode en in samenspraak met de DNB de verschillende elementen vastleggen die de invoering van een stimulerende regulering op basis van doelstellingen mogelijk zou kunnen maken vanaf 2020. Deze elementen zullen met name betrekking hebben op de verschillende te volgen indicatoren, de te behalen normen en de daaraan verbonden financiële stimuli. Bepaalde parameters die in deze stimulerende regulering zouden worden gebruikt, zouden reeds kunnen worden gemeten en geëvalueerd via de modellen van verslagen, de investeringsplannen en de verslagen inzake de kwaliteit van de dienstverlening van de periode 2015-2019.*"

Deze incitatieve aanpak sluit aan op de Europese tendensen en de doelstellingen die BRUGEL in het kader van deze methodologie heeft geformuleerd.

5.2.1 Price Cap

De regulator keurt (*ex ante*) een maximaal inkomen goed (via de bepaling van een maximaal prijsplafond), door de DNB toegestaan voor een regulatoire periode van meerdere jaren (doorgaans 4 à 5 jaar) op basis van de geraamde kosten van de operator, de inflatie en een efficiëntiedoelstelling voor het deel van de zogenaamde 'geïnciteerde' kosten (RPI-X regulering¹³). De effectieve prijzen van het volgende jaar zijn gebaseerd op een raming van de verkochte volumes. In de loop van de regulatoire periode worden de inkomsten van het volgende jaar gecorrigeerd in functie van de inflatie, de volume-effecten (verschil tussen

---

¹³ RPI = inflatiepercentage (Retail Price Index) of soms CPI (Consumer Price index) en X: de *ex ante* bepaalde productiviteitsfactor.

geraamd en effectief volume) en het verschil tussen de geraamde en de effectieve niet geïnciteerde kosten (*pass-through*).

Als de DNB zijn geïnciteerde kosten verlaagt tot onder zijn maximale toegestane inkomsten, kan hij de winst gedeeltelijk of volledig behouden. Als de DNB daarentegen geïnciteerde kosten heeft die hoger zijn dan zijn maximale toegestane inkomsten, zijn de kosten gedeeltelijk of volledig te zijner laste.

Het voordeel is a priori voor de eindverbruiker en de markt, want de tarieven genieten een hoge stabiliteit en zichtbaarheid, terwijl de rest gelijk blijft¹⁴. Daartegenover kan de PC heel nadelig zijn voor de DNB. Zijn de door de PC vastgestelde tarieven toereikend, dan kunnen ze een aanzienlijke rente opleveren (met inbegrip van de billijke marge). Als de vastgestelde tarieven echter ontoereikend zijn, kan het financiële risico voor de DNB hoog zijn. Het gevolg is dat zijn marge zal verminderen en zelfs negatief kan worden.

Voor de regulering zit het voordeel in de ogenschijnlijke eenvoud, want de tariefbetaling berust op een eenmalige beslissing bij aanvang. De efficiëntie van de DNB's verbetert in principe ten overstaan van een zuiver 'Cost+'-systeem. Het moeilijke voor de regulator is de goedkeuring van de oorspronkelijke cap.

Het nadeel is dat de integratie van nieuwe, aanzienlijke investeringsuitgaven in de tariefcyclus (bv. voor de aanpassing aan *smart metering*) een moeilijke opgave is.

De DNB heeft er dus alle baat bij zijn uitgaven te minimaliseren met het risico van een eventuele onderinvestering of een daling van de kwaliteit van de geleverde diensten.

Hoewel dit reguleringsmodel ex post is, gaat het gepaard met minder controle van de regulator dan bij een 'Cost+'-systeem, waar de bepaling van de oorspronkelijke cap een grote verantwoordelijkheid vanwege de regulator inhoudt. De bepaling in het eerste jaar vergt een heel goede technische en financiële kennis van de DNB door de regulator.

---

¹⁴ De PC's kunnen ook gunstig zijn voor de netbeheerder als ze heel hoog zijn (zie hieronder).

5.2.2 Revenue Cap

Terwijl in het *'Price cap'*-systeem niet de uitgaven, maar de tarieven centraal staan, draait het *'Revenue cap'*-systeem rond de totale inkomsten en zouden de eindtarieven in principe niet van tel moeten zijn. Met de *'Revenue cap'*-methode kan men rekening houden met de evolutie van het energieverbruik, wat niet het geval is met de *'Price cap'*. Dat voordeel is belangrijk voor de DNB's aangezien zij geen invloed hebben op de hoeveelheid energie die door de netgebruikers wordt verbruikt.

Maar zowel met *Revenue Cap* als met *Price Cap* is het in het belang van de operatoren hun kosten te minimaliseren om hun opbrengsten te maximaliseren.

Net als bij de eerder beschreven *'Price cap'*-methode bepaalt de regulator de prijzen op basis van de maximale inkomsten die een DNB mag ontvangen tijdens een bepaalde regulatoire periode. De toegestane maximale inkomsten worden over het algemeen bepaald op basis van de geraamde kosten van de DNB, de inflatie en een efficiëntiedoelstelling.

Het voordeel voor de DNB is dat zijn inkomsten worden verzekerd. De DNB wordt ook aangemoedigd om zijn kosten te minimaliseren (onder de drempel van toegestane kosten). Als de kosten lager zijn dan de toegestane kosten, kan de DNB de winst volledig of gedeeltelijk behouden, afhankelijk van het ex ante gedefinieerde verdelingspercentage. In het tegenovergestelde geval zal het saldo volledig of gedeeltelijk ten laste van de DNB zijn. Er is evenwel geen garantie van stabiliteit voor de eindafnemer, voor wie de tarieven op een niet-transparante en soms onverwachte manier evolueren, met name in het geval van belangrijke investeringsprogramma's op de korte of middellange termijn.

Wat de regulering betreft, zit het voordeel ook hier in de eenvoud. Net als in het vorige geval vertoont ook de *Revenue Cap* een belangrijk arbitrair deel (met name wat de bepaling van de oorspronkelijke *revenue cap* betreft).

Het nadeel is dat de integratie van nieuwe, aanzienlijke investeringsuitgaven in de tariefcyclus (bv. voor de aanpassing aan *smart metering*) een moeilijke opgave is. De regulator kan zijn inspanningen concentreren op het totale te dekken inkomen, onafhankelijk van het eindtarief, zolang de gegenereerde inkomsten niet hoger zijn dan het oorspronkelijk bepaalde maximuminkomen.

Net als bij het 'Price cap'-model (zie hierboven) is de bepaling van het eerste jaar doorslaggevend en vergt ze een heel goede technische en financiële kennis van de DNB. Elke wijziging van de *cap* in de loop van de periode tast de tariefstabiliteit aan. Een alternatief zou zijn de duur van de tariefperiode te beperken bij de invoering van een 'Revenue cap'-model, waardoor het risico op het bepalen van een slecht *cap* kan worden beperkt, maar het grote nadeel voor de DNB is dat hij geen tijd zou hebben om voordeel te halen uit de hogere efficiëntie of productiviteit.

In andere landen en sectoren bestaan nog andere modellen van incentive regulation. Ter informatie vermelden we ook de modellen *Outbased regulation*, *Yardstick regulation* en *Menu regulation*. Ze worden beschouwd als geavanceerde reguleringsmodellen die niet aan de huidige verwachtingen en uitdagingen beantwoorden. Deze methoden vergen de implementatie van opvolgingsindicatoren, die geïnspireerd kunnen zijn op de ervaring, verworven in reguleringsystemen van het type *Revenue cap* of geïncentiveerde *Cost+*. De reguleringsmodellen met tussenkomst van benchmarkingmechanismen zijn in het Brussels Gewest overigens moeilijk door te voeren, want de ordonnantie beperkt dit type benchmarking tot bepaalde kosten en de *benchmarking* moet zich concentreren op netbeheerders van dezelfde aard als de Brusselse netbeheerder, met de bijkomende moeilijkheid dat er in het Gewest slechts één gereguleerde onderneming is (beschikbaarheid van de gegevens). Bepaalde *benchmarkings* moeten evenwel als referentie kunnen dienen, ongeacht de (sociaaleconomische, politieke enz.) context waarin ze zijn waargenomen. Zo zou het alleen mogelijk moeten zijn beste praktijken, aanbevolen door instanties zoals ACER of CEER of andere, gelijksoortige studies bij andere Belgische regulators, af te wijzen op basis van een objectieve en uitdrukkelijke motivatie van de gereguleerde *Cost+*.

In het kader van een *Cost+* bepaalt de regulator de tarieven van de DNB op basis van zijn kosten, waaraan hij een rendementspercentage toevoegt dat billijk en redelijk is voor de aandeelhouders. De selectie van de posten of beheersbare en niet-beheersbare kosten die worden beschouwd voor de berekening van de begrotingsenveloppe, evenals hun evaluatiemethode, worden bepaald door de regulator. De redelijke winst (billijke marge) wordt bepaald op basis van de waarde van het gereguleerd actief en van een kapitaalvergoedingspercentage.

De invoering van een *Cost+* gaat gepaard met een herhaaldelijk proces, waarbij tal van variabelen en meerdere keuzeniveaus komen kijken. Om deze begrotingsenveloppe te kunnen

valideren, heeft de regulator veel informatie van de DNB nodig. Dit betekent een hoop werk, zowel voor de regulator als voor de DNB, die zich aan een aanzienlijke rapporteringsoefening moet onderwerpen. Maar de asymmetrie in de informatie met de DNB neemt geleidelijk af bij elke rapportering.

Globaal gesproken biedt de 'Cost+'-methode in vergelijking met de andere tariefreguleringswijzen een aantal voordelen betreffende de reflectiviteit van de kosten en de transparantie van de tarieven:

- De 'Cost+'-methode is de basis van de kostenreflectiviteit want ze steunt op de analyse van de kosten en hun omzetting in het kader van een pro forma begrotingsoefening waarvan het bereik de volgende tariefcyclus dekt. Dit is echter niet het geval in het kader van een 'Price/Revenue cap'-systeem waar de DNB er alle baat bij heeft zijn kosten zoveel mogelijk te beperken om zijn marge te verhogen, want de prijzen en inkomsten worden op voorhand vastgelegd. In tegenstelling tot een 'Price/Revenue cap'-systeem maakt de 'Cost+'-aanpak het bovendien mogelijk de haalbaarheid en de financiering van nieuwe en aanzienlijke investeringsuitgaven te verzekeren. De regulator moet evenwel aandachtig zijn en de investeringen¹⁵ van de DNB controleren om het risico van overinvestering met het doel zijn rendement te verhogen te beperken.
- Met de 'Cost+'-methode kan een zekere transparantie van de tarieven worden verzekerd, in het bijzonder op basis van de beheersbare en niet-beheersbare kosten, die *ex ante* door de regulator worden gedefinieerd. In dit opzicht verschilt de Cost+ gedeeltelijk van de 'Revenue Cap'-methode, waar de tarieven kunnen afhangen van de andere kosten van de DNB.
- Een vaak gehoorde kritiek op Cost+ is dat deze methode niet voldoende druk zet op de kostenbeheersing van de DNB. Het probleem stelt zich in werkelijkheid in de gevallen waar de regulator de door de DNB voorgestelde begrotingen passief aanneemt. Er bestaan evenwel verschillende maatregelen (zoals hieronder beschreven) die dit negatieve effect mogelijk kunnen verminderen.

---

¹⁵ Opmerking: in het Brussels Gewest worden de investeringsplannen goedgekeurd door de regering op basis van een advies van de regulator.

- Het onderscheid tussen beheersbare en niet-beheersbare kosten: het is nodig de overeenkomst te controleren, niet alleen met betrekking tot de selectie en de inhoud van de overwogen begrotingsposten (met inbegrip van de operationele uitgaven en de investeringen) voor de berekening van de beoogde rendabiliteit, maar ook voor de inhoud. Dit geldt zowel voor de operationele uitgaven als voor de investeringen.
- De incentive regulation: de combinatie van Cost+ en de incentive regulation moet een betere kostenbeheersing en een hogere dienstenkwaliteit mogelijk maken.
- Het recht op verwerping van de kosten: in het kader van een 'Cost+'-systeem zijn niet alle kosten gedekt. Op basis van een objectieve evaluatie van het redelijke of onnodige karakter van bepaalde kosten kan de regulator de kosten die door de tarieven moeten worden gedekt zowel *ex ante* als *ex post* corrigeren. Wat bijvoorbeeld de beheersbare operationele kosten betreft, kunnen bepaalde kosten worden verworpen omdat ze het gevolg zijn van inefficiënt beheer of niet voldoende gerechtvaardigd zijn.

5.2.3 Cost + met incentive regulation

De invoering van incentive regulation in het kader van een Cost+ omvat twee onafhankelijke maar complementaire luiken:

- 1°. Het eerste luik heeft betrekking op de aanvullende vergoeding, toegekend aan de DNB in geval van **financiële overprestatie**. Met 'financiële prestatie' wordt de prestatie bedoeld die een positief effect heeft op het boekhoudkundige resultaat. De herkomst van deze overprestatie kan financieel zijn (verbetering van het financieringsbeleid van de onderneming), operationeel (verhoging van de productiviteit) of technisch (vermindering van de verliezen¹⁶). Dit luik is het meest objectieve, want het steunt rechtstreeks op de boekhoudkundige resultaten en het beheer van de winstdeling. Aangezien de

---

¹⁶ Er is sprake van financiële prestatie wanneer de netverliezen gedekt zijn door de transmissie/distributiebeheerder (door aankopen in het algemeen). In het tegengestelde geval vallen de prestatie-indicatoren onder het tweede luik (technische aspecten en dienst, zie hieronder).

reguleringsbegrotingen ramingen zijn, verschilt de effectieve begroting over het algemeen van de voorziene begroting:

- Het antwoord is eenvoudig in geval van extra kosten tijdens de tariefperiode¹⁷. De rendabiliteit van de DNB vermindert verhoudingsgewijs.
- In het omgekeerde geval is het de vraag waaraan het saldo wordt toegewezen. Het incentivemechanisme is meestal een uitgesteld mechanisme, waarbij de recuperatie/compensatie plaatsvindt in de loop van de volgende boekjaren of van de volgende tariefperiode. In geval van een belangrijk overschot heeft de regulator uiteraard de mogelijkheid om de begrotingselementen (in aanmerking komende kosten) aan te passen voor de volgende tariefperiode.

2°. Het tweede luik heeft betrekking op de prestatiedoelstellingen voor **de technische aspecten en de kwaliteit van de diensten** in het algemeen. De overeenkomstige criteria en hun meet- en berekeningswijze worden *ex ante* gedefinieerd door de regulator. Ze kunnen, bij wijze van voorbeeld, betrekking hebben op de volgende elementen: het in stand houden van de spanning op het einde van de lijn, de interventietijd in geval van defecten, het aantal onderbrekingen per jaar en hun impact enz.

5.2.4 Door BRUGEL gekozen aanpak voor de tariefperiode 2020-2024

De asymmetrie van de informatie, die varieert afhankelijk van de beschreven modellen, heeft een niet te verwaarlozen invloed op de tariefreguleringswijze die de regulator zal kiezen.

Hoe groter de informatiebehoefte, hoe meer middelen de regulator zal moeten inzetten en hoe meer kosten hij zal maken. Als BRUGEL de DNB veel, precieze en complexe informatie vraagt, moet deze hiervoor onvermijdelijk middelen inzetten.

In het kader van het model dat BRUGEL heeft gekozen voor de periode 2020-2024 is het zo dat, hoe meer informatie de regulator over de DNB heeft, hoe groter en scherper de controle zal zijn die hij kan uitoefenen. De regulator zal in principe een beter zicht en een grotere

---

¹⁷ Dit is tenminste zo in principe, want het onderscheid tussen de impact op het rendement (de dividenden) en de return (de verdeelbare winst) moet nog worden gepreciseerd.

invloed hebben op de grote oriëntaties van de DNB. Aangezien er in de periode 2020-2024 veel veranderingen worden verwacht op de energiemarkt (elektrische voertuigen, opslag, flexibiliteit, intelligente meters, platform voor gegevensuitwisseling), is het aangewezen een hoog niveau van controle en rapportering te handhaven, zodat de regulator een precies beeld heeft van de kosten en tariefimpact van deze veranderingen.

Een 'Revenue cap'-systeem is zowel voor de regulator als voor de DNB niet alleen minder duur in termen van rapportering, maar ook minder tijdrovend. Dit model is globaal gesproken doeltreffend, maar geeft meer arbitraire bevoegdheid aan de DNB en minder ruimte voor de regulator om bepaalde keuzes te oriënteren (met name door een nauw verband tussen de tarieven en de investeringsplannen).

In het kader van de tariefperiode 2020-2024 kiest BRUGEL voor een gemengd systeem, gebaseerd op een *Cost+* met een incentive regulation. In dit opzicht streeft BRUGEL naar stabiliteit ten overstaan van de vorige regulatoire periode en wordt tegelijk een stimulerende dimensie toegevoegd met het oog op het kostenbeheer en efficiëntie. De voorgestelde oplossing biedt meerdere voordelen, die hier worden samengevat:

- 1°. De 'Cost+'-methode beantwoordt perfect aan de principes van reflectiviteit van de kosten en transparantie van de tarieven;
- 2°. De tariefbepaling in *Cost+* is verenigbaar met de stimulerende tariefbepaling. Ze maakt de implementatie mogelijk van:
  - een mechanisme voor de gedeeltelijke overdracht van de bonussen in geval van een gunstig begrotingsverschil (overdracht van de saldi),
  - een mechanisme met stimulerende maatregelen/boetes met betrekking tot de gedefinieerde prestatiedoelstellingen.
- 3°. Tot slot biedt de 'Cost+'-methode veel soepelheid rond de impact van de tarieven op de investeringsplannen (bv. installatie van intelligente meters, conversie van arm naar rijk gas enz.). De voorwaarde is uiteraard een goede beheersing van het begrotingsproces en de transparantie van de kosten.

Voor de periode 2025-2029 zou BRUGEL de overstap kunnen overwegen naar een volledige 'Revenue cap'-aanpak (TOTEX). Met het oog op de komende veranderingen en de risico's die

de Brusselse DNB in de loop van de periode 2020-2024 te wachten staan, acht BRUGEL het voorzichtig het huidige systeem te behouden, zodat een gecontroleerde overgang mogelijk is naar een systeem waarmee noch de regulator, noch de DNB momenteel vertrouwd zijn. Aangezien BRUGEL zijn bevoegdheden inzake tarifiering nog maar drie jaar uitoefent, zou de overstap van een 'Cost+'-regulering naar een regulering van het type *Revenue cap* de bepaling van het startinkomen te complex maken en zou het risico op overwaardering van de trajecten te groot zijn. BRUGEL zou redelijkerwijze kunnen aannemen dat het op het einde van de periode 2020-2024 voldoende 'regulatoire maturiteit' zal hebben verworven om het toegestane startinkomen te objectiveren.

Zoals het geval was voor de vorige regulatoire periode is een systeem van *incentive regulation* op basis van een *benchmarking* heel beperkt of zelfs onmogelijk uit te voeren (artikel 9quinquies 14° van de elektriciteitsordonnantie en artikel 10ter 14° van de gasordonnantie).

Daarnaast en ongeacht het gekozen reguleringsmodel is het belangrijk te vermelden dat het mechanisme van de tariefcascade, waarbij de distributietarieven aan de eindafnemer worden gefactureerd door tussenkomst van de leverancier, een essentieel onderdeel van het marktmodel is. Elke revisie hiervan moet plaatsvinden in het kader van een globale aanpak van de verschillende bevoegde overheden.

Het valt dan ook niet onder de bevoegdheid van BRUGEL om in de methodologie een mechanisme te integreren voor de recuperatie van niet-invorderbare lasten in geval van niet-betaling ten gunste van de leveranciers bij de Brusselse DNB.

6 Doelstellingen

6.1 Input die in acht wordt genomen bij definiëring van de doelstellingen

Bij de bepaling van de strategische doelstellingen van de tariefmethodologie 2020-2024 heeft BRUGEL rekening gehouden met de volgende elementen:

- Europees en¹⁸ Brussels¹⁹wettelijk en reglementair kader,
- richtlijnen, gedefinieerd door de CEER²⁰
- strategisch en operationeel plan van BRUGEL²¹

Al deze elementen zijn geanalyseerd op basis van een schema, dat volgens de volgende doelstellingen is opgesplitst: transversale doelstellingen, investeringen, kapitaalvergoeding, kostenbeheer, stimulerend kader, tariefontwerp. BRUGEL wil een methodologie ontwikkelen die alle criteria dekt.

6.1.1 Strategisch en operationeel plan van BRUGEL

Met zijn Strategisch en operationeel plan 2016-2020 wil BRUGEL “*de nieuwe evoluties integreren ten bate van alle verbruikers en het evenwicht van de belangen en duurzame toegang tot energie garanderen met het oog op constante vooruitgang*”.

Drie strategische doelstellingen die in dit plan worden beschreven, moeten in de tariefmethodologie in acht worden genomen. Het gaat hoofdzakelijk om transversale doelstellingen. Deze worden hieronder beschreven:

---

¹⁸ Richtlijn 2009/72/EG betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG, *Clean Energy Package*.

Ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

²⁰ CEER (2017), “*Electricity Distribution Network Tariffs – CEER Guidelines of Good Practice*”. Ref: C16-DS-27-03.

²¹ Bron: Strategisch plan van BRUGEL - https://www.brugel.brussels/nl_BE/brugel/strategische-visie-245

- Strategische doelstelling 1: *Bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (aan de duurzame doelstellingen aangepaste tarifiering)*
- Strategische doelstelling 2: *“Voor een goed geïnformeerde consument en eerlijk behandelde verbruiker (leesbaarheid en transparantie)”*
- Strategische doelstelling 3: *“Openheid en samenwerking (bv. consultaties of workshops, georganiseerd met de betrokken partijen)”*.

Deze laatste werden thematisch gerangschikt: 'Transversale doelstellingen'; 'Investerings'; 'Kapitaalvergoeding'; 'Kostenbeheer'; 'Stimulerend kader'; 'Tariefontwerp'.

	Strategisch en operationeel plan van BRUGEL
Transversale doelstellingen	BRUGEL, de regulator van een markt die de nieuwe evoluties integreert ten voordele van alle verbruikers, garandeert het evenwicht van de belangen en de duurzame toegang tot energie met het oog op constante vooruitgang. Strategische doelstelling 2: <i>“Voor een goed geïnformeerde consument en eerlijk behandelde verbruiker (leesbaarheid en transparantie)”</i> . Strategische doelstelling 3: <i>“Openheid en samenwerking (bv. consultaties of workshops, georganiseerd met de betrokken partijen)”</i>
Investerings	Strategische doelstelling 1: <i>“Bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van het BHG (aan de duurzame doelstellingen aangepaste tarifiering)”</i> .
Kapitaalvergoeding	-
Kostenbeheer	-
Stimulerend kader	-
Tariefontwerp	De tariefstructuur spoort aan tot een aangepast energieverbruik.

Hoewel de distributietarieven slechts een invloed hebben op iets meer dan 35% van de eindfactuur van de verbruikers wil BRUGEL ze zodanig bepalen dat een duurzame toegang tot energie wordt gegarandeerd. In de opstelling van de methodologie zal BRUGEL meer bepaald bepaalde bakens met betrekking tot de niet-periodieke tarieven formuleren om, indien het geval zich voordoet, een deel van de kosten te spreiden, zodat de reële kost van de prestatie (bv. het openings- of sluitingstarief van de meters) niet volledig ten laste van de gebruikers is.

Daarnaast zal BRUGEL bakens opgeven in de tariefstructuur om tarieven aan te nemen die zo goed mogelijk beantwoorden aan de uitdagingen van de energietransitie.

De milieu- en sociale aanpak zal dienen als analysevlak tijdens het proces van de bepaling van de tarieven.

In het kader van het tariefontwerp is het de bedoeling om via de aanpassing van de tarifiering tot een tariefstructuur te komen waarbij het mogelijk is het verbruik te verschuiven naar momenten waarop het net niet verzadigd is of wanneer de prijs van de *commodity* relatief laag is.

6.1.2 Europees en Brussels wettelijk en reglementair kader

Het is belangrijk dat de gekozen doelstellingen voor de nieuwe regulatoire periode ook rekening houden met het geldende Europese en Brusselse wettelijke en reglementaire kader.

De onderstaande tabel toont alle richtsnoeren, voortvloeiend uit de Richtlijn 2009/72/EG, het *Clean Energy Package*²² en de elektriciteits- en gasordonnantie. Over het algemeen stellen we vast dat de voorschriften van de bovenvermelde ordonnanties alle doelstellingen van Richtlijn 2009/72/EG en het *Clean Energy Package* dekken.

---

²² Aangezien dit document nog niet is aangenomen op het ogenblik dat deze methodologie wordt opgesteld, heeft het een niet-bindend karakter. Alleen de inspirerende principes werden weerhouden.

	Richtlijn 2009/72/EG	Clean Energy Package	Ordonnantie van donderdag 8 mei 2014
<i>Transversale doelstellingen</i>	De regels zijn objectief, transparant en niet-discriminerend.	De regulator moet de gedetailleerde tariefmethodologie met de kosten, gebruikt voor de berekening van de tarieven, ter beschikking stellen van alle partijen van de markt.	De tariefmethodologie moet exhaustief en transparant zijn. De tariefmethodologie bepaalt het aantal jaren van de regulatoire periode.
<i>Investerings</i>	-	-	De tariefmethodologie maakt een evenwichtige ontwikkeling van de distributienetten mogelijk.
<i>Kapitaalvergoeding</i>	Met de vergoeding voor de eigenaar(s) van het net kunnen het gebruik van de activa van het net en de nieuwe investeringen op een gepaste manier worden gefinancierd.	-	De normale vergoeding van in de gereguleerde activa geïnvesteerde kapitalen moet de DNB in staat stellen om de noodzakelijke investeringen voor de uitoefening van zijn opdrachten te verwezenlijken.
<i>Kostenbeheer</i>	-	De kosten van het net moeten transparant zijn en rekening houden met de veiligheid en de flexibiliteit van het net. Ze moeten de reële kosten weergeven en beantwoorden aan de kosten die een redelijke en vergelijkbare DNB zou hebben gemaakt. De DNB heeft het recht een vergoeding te ontvangen voor de aankoop van de flexibiliteitsdiensten die minstens de kosten, verbonden aan deze diensten, dekt.	De tariefmethodologie moet het mogelijk maken alle nodige kosten op efficiënte wijze te dekken. De eventuele verwerpscriteria voor bepaalde kosten zijn niet-discriminerend en transparant .

	Richtlijn 2009/72/EG	Clean Energy Package	Ordonnantie van donderdag 8 mei 2014
<i>Stimulerend kader</i>	Gepaste stimulerende maatregelen	De regulator moet de DNB incentives bieden om diensten te kopen die nodig zijn voor het beheer/onderhoud van zijn net en er innovatieve oplossingen in te integreren.	De tarieven moedigen de DNB aan de prestaties en de kwaliteit van de diensten te verbeteren.
<i>Tariefontwerp</i>	<p>Transparante en niet-discriminerende tarieven</p> <p>Men moet innovatieve tariefformules voorstellen om de energie-efficiëntie te bevorderen.</p> <p>De tarieven omvatten een vergoeding voor de neteigenaar(s).</p>	<p>Distributietarieven: de kosten moeten gedekt zijn.</p> <p>De kosten kunnen verschillen, afhankelijk van het verbruiks-/productieprofiel van de gebruiker. De kosten moeten zo gedefinieerd zijn dat ze geen obstakel vormen voor de flexibiliteit van het systeem. De kosten moeten gebaseerd zijn op de afname van het net en de injectie. Discriminatie is verboden.</p>	<p>De tarieven zijn niet-discriminerend en proportioneel. Ze respecteren een transparante toewijzing van de kosten.</p> <p>De structuur van de tarieven bevordert het rationele gebruik van de energie en van de infrastructuur.</p> <p>De verschillende tarieven zijn eenvormig voor het grondgebied dat door de DNB wordt bediend. De tarieven stellen de DNB, wiens efficiëntie rond het marktgemiddelde ligt, in staat al zijn kosten en een normale vergoeding voor de kapitalen te dekken.</p> <p>De tarieven moeten een juist evenwicht bieden tussen de kwaliteit van de gepresteerde diensten en de prijzen die door de eindafnemers worden gedragen.</p>

6.1.3 Richtlijnen, geformuleerd door de CEER

In haar publicatie van januari 2017²³ definieert de CEER de strategische richtlijnen in het kader van de ontwikkeling van een tariefmethodologie. Het betreft de volgende elementen:

- *Kostenreflectiviteit: Voor een efficiënt gebruik en ontwikkeling van het schema moeten de tarieven, betaald door de gebruikers van het net, in de mate van het mogelijke de kost weergeven die ze het systeem opleggen en gepaste incentives aanbieden om kosten in de toekomst te vermijden.*
- *Niet-verstorend: De kosten moeten zo worden gedekt dat de beslissingen rond de toegang tot en het gebruik van het net niet worden verstoord.*
- *Kostendekking: De DNB's moeten in staat zijn de kosten die ze hebben gemaakt, efficiënt te dekken.*
- *Niet-discriminerend: Er mag geen discriminatie bestaan tussen de gebruikers van het net. Hetzelfde gebruik van het net moet onder dezelfde omstandigheden resulteren in hetzelfde tarief.*
- *Transparantie: Het is belangrijk dat de gebruikers van het net de kosten van hun gebruik van het distributiesysteem effectief kunnen ramen. Zo kunnen ze gemakkelijker investeringen op de lange termijn doen.*
- *Eenvoud: In de mate van het mogelijke moeten de tarieven gemakkelijk te implementeren en te begrijpen zijn, vooral op de gebruikspunten.*
- *De CEER verwijst voornamelijk naar transversale richtlijnen (transparantie, eenvoud) en doelstellingen omtrent het kostenbeheer (reflectiviteit van de kosten, niet-verstorend, kostendekking) en het tariefontwerp (niet-discriminerend).*

---

²³ CEER (2017)

	Publicatie van de CEER (januari 2017)
<i>Transversale doelstellingen</i>	Transparantie; Eenvoud
<i>Investerings</i>	
<i>Kapitaalvergoeding</i>	
<i>Kostenbeheer</i>	Reflectiviteit van de kosten; Niet-verstorend; Kostendekking
<i>Stimulerend kader</i>	
<i>Tariefontwerp</i>	Niet-discriminerend; Kostendekking

6.2 Door BRUGEL gedefinieerde doelstellingen voor de nieuwe regulatoire periode [2020-2024]

Rekening houdend met de strategie van BRUGEL, het Europese en het Brusselse reglementaire kader en de richtlijnen, gepubliceerd door de CEER, volgen hieronder de doelstellingen, gedefinieerd voor de regulatoire periode 2020-2024:

<i>1. Transversale doelstellingen</i>	
<i>Doelstelling 1.1:</i>	Stabiliteit, transparantie en eenvoud van het methodologische kader (gemengd systeem op basis van een Cost+ met incentive regulation).
<i>Doelstelling 1.2:</i>	Duurzame toegang tot energie mogelijk maken door hernieuwbare energie te promoten en de vraag te sturen.
<i>Doelstelling 1.3:</i>	Een transparant en efficiënt beheer van zijn activiteiten mogelijk maken.
<i>2. Investerings & kapitaalvergoeding</i>	
<i>Doelstelling 2.1:</i>	De tariefmethodologie zorgt voor een billijke vergoeding van de geïnvesteerde kapitalen en stelt de DNB in staat de nodige investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten (ontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van de distributienetten).
<i>3. Kostenbeheer</i>	
<i>Doelstelling 3.1:</i>	De tariefmethodologie maakt het mogelijk alle nodige kosten op efficiënte wijze te dekken.
<i>Doelstelling 3.2:</i>	De methodologie definieert niet-discriminerende en transparante criteria voor de verwerping van bepaalde kosten.
<i>4. Stimulerend kader</i>	

Doelstelling 4.1:	De methodologie voorziet een kader om de DNB aan te sporen zijn prestaties en de kwaliteit van zijn dienstverlening te verbeteren.
5. Tariefontwerp	
Doelstelling 5.1:	De methodologie zorgt voor de definitie van niet-discriminerende en evenredige tarieven.
Doelstelling 5.2:	De tarieven stellen de DNB in staat zijn kosten te dekken en bieden een billijke kapitaalvergoeding.
Doelstelling 5.3:	De tariefstructuur spoort aan tot een aangepast energieverbruik.

6.3 Vergelijking van de door BRUGEL gekozen doelstellingen

De onderstaande tabel bevat de doelstellingen, gedefinieerd en verduidelijkt door de twee andere gewesten voor de volgende tariefperiodes: 2019-2023 voor het Waals Gewest en 2017-2020 voor het Vlaams Gewest. Deze doelstellingen zijn per thema geordend op dezelfde manier als de Brusselse doelstellingen.

		Transversale doelstellingen	Investeringen	Kapitaalvergoeding	Kostenbeheer	Stimulerend kader	Tariefontwerp
CWAPE	Kostenbeheer voor de netgebruikers				✓		
	Kwaliteitsverbetering van de diensten		✓				
	Bevordering van innovatie						
	Promotie van energiebesparing en gedecentraliseerde productie van hernieuwbare energie		✓				
	Aanmoediging van een optimaal gebruik van het aardgas		✓				✓
	Billijke vergoeding voor de geïnvesteerde kapitalen				✓		

VREG	Een efficiënt beheer van de zaken bevorderen				✓		
	De investeringen ondersteunen		✓				
	Administratieve efficiëntie	✓					
	Tariefbotsingen voorkomen	✓					
	Erkenning van het principe van asymmetrie van de informatie	✓					
	Een stabiel reglementair kader	✓					

De voornaamste vaststellingen zijn:

- a. De ondersteuning van de investeringen is een gemeenschappelijk doel in de twee andere gewesten;
- b. Voor het Waalse Gewest: *“Verbetering van de kwaliteit van de netten”*; *“Promotie van energiebesparing en van de gedecentraliseerde productie van hernieuwbare energie”*; *“Aanmoediging van het gebruik van aardgas”*;
- c. Voor het Vlaamse Gewest: *“Ondersteuning van de investeringen”*;
- d. De CWaPE legt de nadruk op de opties inzake energiebeleid, zoals de ontwikkeling van aardgas en van de gedecentraliseerde productie van hernieuwbare energie. Ze heeft ook veel aandacht voor kostenbeheer, verbetering van de netten en rendabiliteit van de ingezette kapitalen;
- e. De VREG legt meer nadruk op de transversale doelstellingen (administratieve efficiëntie, vermijden van tariefbotsingen, erkenning van het principe van asymmetrie van de informatie, een stabiel reglementair kader). Ze definieert ook een doelstelling om een *“efficiënt beheer van de zaken te bevorderen”*.

Voor de regulatoire periode 2020-2024 definieert BRUGEL doelstellingen die beantwoorden aan de verschillende relevante thema's in het kader van de opstelling van een tariefmethodologie. Deze laatste zijn samengevat²⁴ in de onderstaande tabel.

---

²⁴ Het betreft een zuiver kwalitatieve operatie om de beleidslijnen van BRUGEL te objectiveren.

	Transversale doelstelling	Investeringen	Kapitaalvergoeding	Kostenbeheer	Stimulerend kader	Tariefontwerp
Een stabiel, transparant en eenvoudig methodologisch kader	✓			✓		
Duurzame toegang tot energie mogelijk maken door hernieuwbare energie te promoten en de vraag te sturen.	✓					
Een transparant en efficiënt beheer van zijn activiteiten mogelijk maken.	✓					
De tariefmethodologie zorgt voor een billijke vergoeding van de geïnvesteerde kapitalen en stelt de DNB in staat de nodige investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten.		✓	✓			
De tariefmethodologie maakt het mogelijk alle nodige kosten op efficiënte wijze te dekken.				✓		
De methodologie definieert niet-discriminerende en transparante criteria voor de verwerping van bepaalde kosten.				✓		
De methodologie voorziet een kader om de DNB aan te sporen zijn prestaties en de kwaliteit van zijn dienstverlening te verbeteren.					✓	
De methodologie zorgt voor de definitie van niet-discriminerende en evenredige tarieven.						✓
De tarieven stellen de DNB in staat zijn kosten te dekken en bieden een billijke kapitaalvergoeding.						✓
De tariefstructuur spoort aan tot een aangepast energieverbruik.		✓				✓

7 Voornaamste veranderingen

Dit hoofdstuk geeft een samenvatting van de voornaamste veranderingen tussen de regulatoire periode 2015-2019 en 2020-2024.

Informaticaprojecten

Tot nu toe werden de meeste kosten voor informaticaprojecten met betrekking tot de energiemarkten beschouwd als niet-beheersbaar. Vanaf 2020 zullen echter alle kosten met betrekking tot informaticaprojecten als beheersbaar worden beschouwd. Deze kosten worden net als alle andere beheersbare kosten opgenomen in het bestaande mechanisme van incentive regulation. Dit model zorgt voor een versterking van de verantwoordingsplicht van de DNB en sluit aan op de transitie naar een 'revenue cap'-reguleringsmodel dat gewenst is voor de periode 2025-2029.

Bovendien zal een IT-roadmap worden toegepast om een duidelijk beeld van de projecten met een IT-karakter van de DNB te krijgen. Dankzij deze roadmap zal BRUGEL over informatie kunnen beschikken over zowel de voortgang van bepaalde projecten als over de bijbehorende budgetten.

Geleidelijke vereenvoudiging van het tariefontwerp

BRUGEL wil dat de tariefstructuur aan het eind van de twee volgende perioden evolueert en een rol gaat spelen in het kader van de energietransitie. Vanaf 2020 zal de tariefstructuur bepaalde wijzigingen ondergaan. Voor wat betreft de middenspanningsklanten wijzen we met name op het afschaffen van het plafondprijs of de geleidelijke verdwijning van de degressiviteitscoëfficiënt. Voor de laagspanningsklanten zal een facturering die gedeeltelijk is gebaseerd op het vermogen van de aansluiting worden ingevoerd.

Wat de rationalisering van de tariefstructuur betreft, wil BRUGEL vóór eind 2024 gelijke tarieven invoeren voor de verschillende TMT/MT- en TBT/BT-categorieën.

Ten aanzien van de niet-periodieke tarieven zullen de tarieven voor verbruik buiten contract, fraude of zegelbreuk een aparte tariefkaart krijgen.

Daarnaast wil BRUGEL in het belang van de markt de kosten in verband met afsluitingen aan het einde van het leveringscontract of op vraag van de energieleverancier gedeeltelijk spreiden.

***Incentive Regulation* betreffende de doelstellingen**

Behalve een incentive regulation voor de beheersbare kosten wordt in de methodologie 2020-2024 ook een incentive regulation voor de prestaties toegepast. Er is een geheel aan indicatoren gedefinieerd en samengesteld om de netbeheerder te monitoren en financieel te stimuleren teneinde de kwaliteit van de dienstverlening voor de Brusselse verbruikers en de marktactoren te verbeteren.

Steun voor innovatieve projecten

De methodologie ondersteunt ook innovatie doordat de DNB een deel van de tariefsaldi kan gebruiken voor de ontwikkeling van innovatieve projecten zoals bijvoorbeeld voor projecten betreffende collectieve zelfconsumptie of de deling van productie.